Maandag 31 Januari 1944 DAGBLAD 61ste Jaargang, No. 4119

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
f 2.00 per maand [Aruba f 2.50] bij vooruitbetaling
Afzonderlijke nummers f 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Bevrijding der Micronesiërs begonnen

De Resten van Berlijn gebombardeerd.

U.S.A.-VLOOT VALT MARSHALL-EILANDEN AAN.

Wat misschien de grootste vlootmacht der geschiedenis is, heeft een aanval geopend op de Marshall-eilanden in de Stille Oceaan. Voor de tweede opeenvolgende dag worden honderden en nogmaals honderden tonnen springstoffen geworpen op de Japanse verdedigers van deze eilanden die reeds geruime tijd met invasie bedreigd worden.

In een communiqué over de voortgang van de aanval zeide Admiraal Chester W. Nimitz, dat gisterenavond vlootstrijdkrachten — waartoe blijkbaar slagschepen, kruisers en torpedojagers behoren — zich binnen 15 tot 30 kilometer naar de zwaar verdedigde atollen begaven om er de kust-installaties te bestoken met duizenden ronden granaten. De vlootmacht welke door vliegdekschepen wordt bijgestaan deed honderden tonnen aan bommen neerstorten op de atollen van Kwajalein, Maloelap, Wotje en Roi. Andere vliegdekschepen bestookten Eniwetok, de Noordwestelijke atol van de groep, en houden hierdoor de Japanse luchtmacht in bedwang, welke anders de Noordamerikaanse lucht- en vlootoperaties elders zou kunnen hinderen. Afgezien van het korte communiqué zijn geen biezonderheden over de strijd gemeld. Het is nodig dat op zee de radioapparaten van de schepen het stilzwijgen bewaren voor de bescherming van duizenden manschappen, die zich een weg banen door het hart van de versterkte vijandelijke eilandengroep. Sedert Wereldoorlog I zijn deze eilanden door de Japanners versterkt. Toen verkregen zij het mandaat over de eilanden. En sedert 1938 werd er geen buitenstaander toegelaten. Het is thans voor de eerste maal in 6 jaren dat een Geallieerd schip de eilanden binnen schootsafstand genaderd is (Pearl Harbor, (AP) 31.1).

De radio van Tokio zeide, dat volgens een bekendmaking van het Keizerlijk Hoofdkwartier „Japanse legeren marine-eenheden grote vijandelijke eenheden hebben onderschept, welke sedert de morgen van 30 Januari de Marshall-groep aanvallen". „Er zijn thans felle gevechten gaande", aldus zeide de bekendmaking (New York, (AP) 31.1).

GROTE VERLIEZEN VOOR DE JAPANSE LUCHTMACHT.

De Japanners hebben in de wanhopige verdediging van Rabaul en andere bases in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan op zijn minst 546 — en waarschijnlijk 717 — vliegtuigen verloren gedurende de maand Januari: hun zwartste maand in de luchtoorlog. De Geallieerde verliezen voor dezelfde periode bedragen 97, een Geallieerd voordeel van ongeveer 6 : 1. Verreweg de grootste schade aan Japans gehavende luchtmacht werd toegebracht te Rabaul. Hier verloor de vijand 335 vliegtuigen zeker en waarschijnlijk nog 111 andere tegen een Geallieerd verlies van 68 vliegtuigen. Het totaal voor Januari steeg nog met minste 30 en waarschijnlijk 68 Japanse vliegtuigen bij de dubbele aanval van Vrijdagmorgen en Vrijdagavond op het gebied van Rabaul

Hierbij werden 30 van de 70 Japanse jagers zeker neergeschoten; voorts werden 12 waarschijnlijk vernield en meer dan 20 geparkeerde vliegtuigen beschoten zodat zij misschien ook voor den vijand verloren zijn gegaan.

Deze aanval op Rabaul was de 26e in Januari. Gedurende de vorige week werden met alle zekerheid 149 vijandelijke vliegtuigen vernield. Een overzicht van de communiqué's, die in Januari werden uitgegeven, toont aan dat alleen reeds op de Japanse stellingen in Nieuw Guinea 2400 ton aan bommen geworpen werd. Voorts werden hevige slagen toegebracht aan de vijandelijke scheepvaart. 4 Hulpoorlogsschepen werden vernield alsook 24 koopvaardijschepen, 157 schuiten en 15 kleine vaartuigen. 9 Andere vrachtschepen en 8 schuiten werden mogelijk vernield. Beschadigd werden: 4 kruisers, 9 torpedojagers, 4 hulpoorlogsschepen, 39 koopvaardijschepen, 79 schuiten en 11 kleine vaartuigen (Vooruitgeschoven hoofdkwartier op Nieuw Guinea, (AP) 31.1).

WAT JAPAN TE WACHTEN STAAT.

De Noordamerikaanse regering is van plan aan Japan een rechtvaardige maar meedogenloze vrede op te leggen en deze vastberadenheid is nog versterkt door de wrede behandeling der krijgsgevangenen door den vijand. Volgens berichten uit Washington hebben enkele vooraanstaande autoriteiten het volgende program van drie punten voorgesteld om de Japanners de middelen te ontnemen nog eens oorlog te voeren:

1) De Japanners moeten al hun zware industrieën opgeven welke zij spoedig zouden kunnen omzetten voor de wapenproductie;

2) Zij zullen geen koopvaardijvloot of handelsluchtvloot mogen hebben en geen schepen die groter zijn dan duizend ton. Hierdoor zal hun scheepvaart beperkt worden tot vissen en handel op kleine schaal;

3) Zij zullen zich ten volle mogen wijden aan de landbouw welke noodzakelijk is om hun bevolking te onderhouden. (Washington, (AP) 31.1).

HEVIGE AANVAL OP BERLIJN.

Als volgt luidt een communiqué van het Britse Ministerie van Luchtvaart:

„In de afgelopen nacht heeft een zeer grote strijdmacht van het Bommenwerperscommando Berlijn aangevallen. Het bombardement was geconcentreerd en de bemanningen van Mosquito's, die een aanval deden na het vertrek van de hoofdmacht, zagen de gloed van grote branden waarvan de rook tot grote hoogte opsteeg.

Andere vliegtuigen vielen doelen in Midden- en West-Duitsland aan en er werden mijnen gelegd in vijandelijke wateren. Indringer-vliegtuigen op patrouille vernielden 2 vijandelijke vliegtuigen. 33 Onzer vliegtuigen worden vermist" (Londen, (AP) 31.1).

AANVAL OP BRUNSWIJK.

Een armada van Noordamerikaanse zware bommenwerpers heeft Zondag een tweede grote aanval binnen twee dagen gedaan op Duitsland. De vliegtuigfabrieken te Brunswijk in het Westen van Duitsland waren het doel van de grote aanval.

In de nacht van Zaterdag op Zondag vielen Mosquito's van het Britse Bommenwerperscommando doelen in het Westen van Duitsland en Noord-Frankrijk aan zonder daarbij verliezen te lijden (Londen, (AP) 31.1).

GROTE SCHADE IN BERLIJN.

In een eerste bericht, dat in Zweden uit Berlijn ontvangen werd, zeide het Scandinavische Telegraafbureau (onder Duits toezicht), dat door de aanval van de afgelopen nacht „grote schade" is veroorzaakt. De rechtstreekse verbindingen tussen Stockholm en Berlijn, welke Zondag opgeheven waren, bleven verbroken tot omstreeks het middaguur toen de nieuwsbladen in Stockholm zich wederom in verbinding konden stellen met hun correspondenten. Een Zweeds bericht zeide, dat alle luchtverkeer tussen Zweden en Duitsland is lamgelegd vanwege „slecht weer." (Londen, (AP) 31.1).

De Duitse radio deelde mede, dat volgens gezaghebbende kringen in Berlijn de „Britse luchtbarbaren Zondagavond een nieuwe terreuraanval hebben gedaan op een groot gebied van de Duitse hoofdstad, waardoor ernstige schade werd aangericht aan de woonwijken, monumenten, sociale instellingen en openbare gebouwen. Als op de dag tevoren vlogen talloze vijandelijke vliegtuigen onder bescherming van een geheel bewolkte lucht op grote hoogte boven het gebied van Groter-Berlijn en wierpen zij een groot aantal brisant- en brandbommen. De bevolking, welke verliezen leed, verzette zich tegen deze terreur met grote vastberadenheid en hielp zowel bij het bestrijden van branden als in het reddingswerk op doeltreffende wijze." (New York, (AP) 31.1).

GEALLIEERD COMMUNIQUE VAN ALGIERS.

„Te land: Aan het hoofdfront van het 5e leger vinden hevige gevechten plaats. De hoogten voorbij het bruggehoofd over de Rapido ten Noorden van Cassino werden gisteren veroverd en in verschillende sectoren werden plaatselijke vorderingen gemaakt. Het bruggehoofd bij Anzio wordt gestadig van voorraden voorzien, vergroot en versterkt, terwijl de troepen die zich reeds op de kust genesteld hebben zich een weg banen naar het binnenland en nieuwe troepen arriveren. Patrouilles van het 8e leger zijn langs het gehele front actief.

In de lucht: De vliegvelden te Villorba, Maniago, Lavarino en Udine in het Noord-Oosten van Italië werden aangevallen door grote strijdkrachten van geëscorteerde bommenwerpers. Men zag bommen vallen tussen vele geparkeerde vliegtuigen, hangars en werkplaatsen. Middelzware bommenwerpers vielen wegenknuispunten in het gebied ten Zuiden van Rome aan en gevechtsvliegtuigen onderhielden hun patrouillevluchten boven het strandhoofd. Aan de Dalmatische kust werd de vijandelijke scheepvaart aangevallen door lichte bommenwerpers. Tijdens de dag werden 63 vijandelijke vliegtuigen vernield in de lucht en nog veel meer op de grond. 6 Onzer toestellen worden vermist. In het Middellandse Zeegebied heeft de Geallieerde luchtmacht ongeveer 900 enkelvluchten uitgevoerd" (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 31.1).

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUE.

„In Montenegro vinden felle gevechten plaats tegen Duitse troepen en Albanese huurlingen in het gebied van Berlane. In Oost-, Midden- en West-Bosnië worden plaatselijke gevechten voortgezet. In het Croatische kustgebied worden hevige gevechten tussen Senj en Vinodol. Op de spoorlijn tussen Zagreb en Beograd werden 2 treinen ontspoord door onze eenheden" (Londen, (AP) 31.1).

BOMBARDEMENTEN.

Middelzware bommenwerpers hebben Zondag de luchthaven van Laha gebombardeerd. Ontploffingen hadden plaats en de brand was tot 60 mijl ver te zien.

Het nieuws van vandaag.

De grootste oorlogsvloot, welke ooit voor een onderneming werd gebruikt, is sedert gisteren bezig de Japanners in de Marshall-eilanden te verdelgen. Uit Pearl Harbor en Tokio komt het bericht, dat de strijd er in volle gang is maar biezonderheden zijn nog niet binnen. Van Noordamerikaanse zijde is niet gezegd of dit nu een grootse poging is om dit Japanse eilandenrijk in het centrale deel van de Stille Oceaan te veroveren, maar het Keizerlijke Hoofdkwartier in Tokio meldt, dat de invasie er inderdaad begonnen is. Het is nog maar kort geleden dat de Gilbert-eilanden aan de greep der Japanners werd ontrukt. De naam Tarawa werd toen gegrift in het geschiedenisboek der Verenigde Staten. Hoe bloedig werd er niet gevochten. Nu echter zal het er wellicht nog feller toegaan omdat de Marshall-eilanden sedert 1914 in Japans bezit zijn en natuurlijk dus beter zijn versterkt dan de Gilberteilanden. Marshall is de naam van den man die deze eilanden in 1788 ontdekte gezamenlijk met zijn kameraad Gilbert.

De Marshall-eilanden worden gevormd door twee groepen: de Ratak-groep in het Oosten en de Ralikgroep in het Westen. Ertussen loopt een brede strook water waar de Noordamerikaanse vloot zich in gewaagd heeft. Vroeger werden de talloze eilanden bewoond door 10.000 Micronesiërs, maar wat er van deze mensen geworden is sedert de Japanse bezetting is niet bekend. De overgeblevenen zullen nu spoedig bevrijd zijn van hun verdrukkers. De Micronesiërs vormen de bekwaamste en stoutmoedigste zeevaarders van de Stille Oceaan. Zij tooien zich met halskettingen, gemaakt van rode schelpplaatjes, terwijl de oren voor het dragen der sieraden worden doorboord en zeer lang uitgerekt. Er heersen strenge verbodsbepalingen: zo is het aan de mannen verboden om de vrouwen aan te spreken. In het familieleven overheerst het moederrecht. De koraaleilanden (atollen) die zij bewonen verheffen zich maar weinig boven de zeespiegel uit, zodat er gemakkelijk vliegvelden kunnen worden aangelegd. De koraalbodem is weinig vruchtbaar, zodat er slechts matige boomgroei is: vooral cocosnoten, broodvruchten en bananen.

Japans bondgenoten in Europa hebben het evenzo hard te verduren en Adolf Hitler moest hen gisteren nog aansporen om te volharden. De Führer had hiertoe zeker reden als men alleen maar de Geallieerde luchtbombardementen in aanmerking neemt. Gisteren overdag moest Brunswijk het ontgelden en in de afgelopen nacht deed een zeer grote strijdmacht van Britse bommenwerpers een aanval op de resten van Berlijn. Hedenmorgen zagen waarnemers aan de Britse kust weer grote formaties over het Kanaal vliegen.

In Rusland gaat het naar de Baltische Staten toe. In het Noorden is de grens van Estland nog maar 27 kilometer ver en in een nieuwe offensief naderen de Russen ook de grens van Letland.

De strijd in Italië blijft zich gunstig ontwikkelen voor de Geallieerden. Aan het Zuidelijk front van het 5e leger wordt vooral hard gevochten. De Duitsers poogden de Geallieerde opmars hier te stuiten door de rivier de Rapido te verleggen zodat alle wegen onder water liepen. Niettemin wisten de Geallieerde troepen voorbij de Rapido enkele belangrijke hoogten te nemen.

In Rome treffen de nazies voorbereidingen om te vernielen wat voor de Geallieerden van nut zou kunnen zijn als zij de Eeuwige Stad binnenrukken. Dit is weer eens een bewijs dat niets door deze vandalen ontzien wordt.

H. K. H. Prinses Beatrix verjaart.

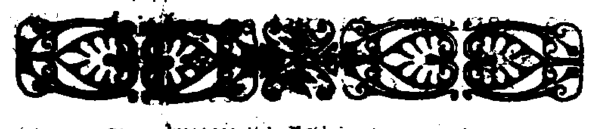
Het was 31 Januari 1938 even over half zeven toen de kanonnen van het Waterfort en van de H. Ms. „Gelderland" losbarstten ten teken, dat het vorstenhuis der Oranjes met een nieuwe telg verheerlijkt was. Kort daarop sloegen alle stoomfluiten en sirenes los en luidden de klokken de feestelijkheden in.

Prinses Beatrix Wilhelmina Armgard was geboren. Nederland, Curaçao en alle andere Staatsdelen vierden op uitbundige wijze deze geboorte.

Nu wordt de Prinses heden zes jaar. De vreugde is niet zo uitbundig. Het Prinsesje leeft ver van Haar land, en Haar land zelf is in zware droefheid gedompeld. Maar de liefde voor dit Prinsesje is dieper geworden. Wij zijn van dit kleine vrolijke meisje gaan houden. Zij is ons Prinsesje geworden.

Zes jaren zijn voorbij gegaan. Heel veel is er gebeurd. De banden van verering en liefde zijn daardoor hechter geworden.

Op deze dag leggen wij aan de voeten van dit kleine meisje de wens, dat God Haar nog lang moge sparen en dat Zij spoedig terug moge keren naar Haar land, waar Zij, beantwoordend aan Haar naam, geluk moge brengen aan een lijdend volk.

Prinses Juliana doopt een Liberty-schip.

Kaiser huldigt Haar als de grote vertegenwoordigster van het heldhaftige Nederlandse volk.

H.K.H. PRINSES JULIANA IN SAN FRANCISCO.

Vrijdagmorgen is Prinses Juliana in gezelschap van Haar Secretaris en mevrouw Van Tets te San Francisco aangekomen.

De Consul-Generaal der Nederlanden, de Heer F. N. Graandijk, de Heer B. D. Ochse van de Nederlands Indische Handelscommissie, de Heer Van Houten, Hoofd van het Nederlandse Inlichtingenbureau te San Francisco, verwelkomden de Prinses aan het Oakland-station.

Hare Koninklijke Hoogheid heeft Haar intrek genomen in het Fairmonhotel.

Kort na Haar aankomst aldaar hield Zij een persconferentie; de Prinses was in het zwart gekleed. Zij sprak over de eendracht, die de Nederlanders onder de verdrukking hebben bereikt en drukte de mening uit, dat dit van grote invloed zal blijken in de na-oorlogse periode. Zij handelde ook over de moedige houding van de Nederlandse jeugd, die zich door geen nazie-propaganda laat beïnvloeden. Zij sprak verder over de verschrikkelijke omstandigheden, waaronder de jeugd van Nederland moet leven en Zij verklaarde, dat Zij dit steeds voor de geest heeft.

Gevraagd naar Haar kinderen, zeide Prinses Juliana, dat Beatrix Haar zesde verjaardag alleen moest vieren dit jaar, maar dat Zij bij Haar terugkeer in Canada een feestje zou houden.

Men vroeg de Prinses nog naar een mogelijke invasie in Nederland en Zij antwoordde: „Indien dit moest gebeuren, is Nederland er op voorbereid. Wij bereiden ons er op voor."

Bij het afscheid drukte de Prinses allen de hand en zeide: „Zo u ooit in Nederland moest komen, kom mij dan opzoeken."

Dezelfde dag nog heeft de Prinses het Liberty-schip gedoopt, dat „Jan Pieterszoon Coen" is genoemd. Te dier gelegenheid verklaarde Hare Koninklijke Hoogheid, dat het Noordamerikaanse volk, door dit schip te noemen naar een man, die een grote plaats in de geschiedenis heeft van Nederland, zijn diepe vriendschap heeft getoond.

De Vice-President van de werf, waar het schip gebouwd werd, bracht hulde aan de Nederlanders voor hun belangrijke bedragen in deze oorlog en hun verzet in Nederland, dat, naar hij verklaarde, de weg naar de overwinning voorbereidt. Nadat het Wilhelmus gespeeld was, werd het woord gevoerd door Edgar Kaiser, zoon van Henry Kaiser. Hij bracht hulde aan Koningin Wilhelmina en aan Nederland; hij las een boodschap voor van zijn vader, waarin deze grote bewondering uitdrukte voor Prinses Juliana en Haar gehechtheid aan de vrijheid. Hij heette Haar welkom als „de grote vertegenwoordigster van het heldhaftige Nederlandse volk".

In Haar antwoord zeide de Prinses: „Dit is een betekenisvolle dag voor mij, nu ik een Noordamerikaans schip te water heb gelaten onder een Nederlandse naam. Het feit, dat gij deze naam gekozen hebt, is een teken van uw diepe vriendschap. De Nederlanders onder de verdrukking, die ook hiervan zullen horen, zullen er een waarborg in vinden voor hun komende bevrijding."

De Prinses bracht hulde aan Noord-Amerika als het arsenaal voor de Verbonden Volken in hun strijd tegen den gemeenschappelijken vijand. Zij wees verder op de betekenis, die de schepen na de oorlog hebben, wanneer zij de vrienden van het ene land naar het andere zullen brengen.

De Prinses besloot: „Ik hoop, dat dit schip en vele andere, onder de Noordamerikaanse vlag of de vlag van andere bevriende landen — en ook de onze — velen uwer naar onze kusten zal voeren; ik kan u verzekeren, dat gij er hartelijk welkom zijn."

Een gebed werd vervolgens uitgesproken door den vlootpredikant E. E. Fikse.

De Prinses bezocht vervolgens de werf en gebruikte het middagmaal in de cafetaria der werf.

* * *

Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana heeft tijdens Haar verblijf in San Francisco de daar wonende Nederlanders en de Noordamerikanen van Nederlandse afkomst ontvangen. In een toespraak verklaarde Zij, dat Zij met groot verlangen uitkijkt naar de dag, dat Nederland en Nederlands Indië bevrijd worden. Zij vroeg vervolgens ten teken van eerbied voor degenen, die in het bezette land de strijd voortzetten tegen den overweldiger, een ogenblik stilte. Na deze ontroerende hulde hief Zij een driewerf hoera aan voor Nederland.

De Prinses heeft ook een bezoek gebracht te San Francisco aan de U.S.O. Een Noordamerikaans matroos, Clyde Marshall, stapte met een brede glimlach op de Prinses toe en zeide: „Neemt U mij niet kwalijk, Prinses, maar wilt U met mij dansen?"

De Prinses glimlachte op Haar beurt, stond op en danste met den zeeman.

Zij onderhield zich verder met de bezoekers en dronk cacao met hen. Vervolgens bracht Zij een bezoek aan het Inter-America House, waar Luitenant-Generaal Delos Emmons en Vice-Admiraal J. W. Greenslade Haar verwelkomden. Ook Luitenant ter Zee 1e klasse M. S. Weytema, Nederlands Verbindingsofficier, woonde dit bezoek bij.

Een ander bezoek gold het rusthuis voor Nederlandse zeelieden „Hoek van Holland", waar men, zij het een dag te vroeg, van deze gelegenheid gebruik maakte om de verjaardag van Prinses Beatrix te vieren. Tijdens het middagmaal werd de Prinses een pop aangeboden voor de jarige en daarna zongen allen: „Lang zal Zij leven". Hierop werd het Wilhelmus gezongen en o.a. de Prinses zong mede.

NEDERLANDSE REGERING GEEFT EEN HOSPITAALSCHIP.

Te Melbourne is door de Nederlandse regering een hospitaalschip ten geschenke gegeven aan de militaire autoriteiten van de Verenigde Landen. Door de vrouw van den kapitein werd de rode-kruis-vlag gehesen tijdens de plechtigheid der overgave.

HOOFDKANTOOR VAN DE BATAAFSE AFGEBROKEN.

In de loop van hun vernieling van Den Haag voor „militaire doeleinden" hebben de Duitsers het prachtige gebouw van de Bataafse Petroleummaatschappij met de grond gelijk gemaakt.

NEEMT NU REEDS MAATREGELEN.

Minister Jacob A. W. Burger heeft voor Radio-Oranje tot het Nederlandse volk gesproken en de raad gegeven reeds maatregelen te treffen om zo spoedig mogelijk het burgerlijk gezag te herstellen na de bevrijding. Waltswaar zal de staat van beleg nodig zijn voor de eerste tijd, maar reeds nu kunnen plannen worden gemaakt om het militair gezag spoedig door een burgerlijk te vervangen. Te meer daar er velen zijn, die onder de bezetting aan politiek zijn gaan doen en vroeger afzijdig stonden. Voor hen zal ook plaats zijn in de nieuwe regering.

De St. Thomaskring 15 jaar.

Mgr. Verriet: „Wij hebben geestelijk sterke mannen nodig".

Dr. da Costa Gomez wil ingrijpende hervormingen te Staatsdeel Curaçao.

De Kring is bezig met een sociaal rapport over de Curaçaose burgerjongemannen.

Belangrijke woorden zijn gesproken op de feestvergadering, welke de St. Thomaskring Vrijdagavond gehouden heeft in het Theater Brion.

Pater Willibrordus M. Brada O.P., de Voorzitter van de Kring, was de eerste spreker van de avond, die het werken en streven van de Kring in het licht stelde en in het kort naging wat de vereniging in haar 15-jarig bestaan reeds heeft bereikt.

De gewijde spreker wees erop hoe de St. Thomaskring vroeg of laat alle R.K. jongemannen opvangt, die het St. Thomascollege verlaten hebben. Meestal gebeurt het, dat de jongelui de eerste jaren na het verlaten van de school aan de drang toegeven om geheel vrij te zijn van het toezicht van leraren en geestelijken. Maar als zij enige ervaring in de gemeenschap hebben opgedaan, richten hun schreden zich toch naar de St. Thomaskring, omdat daar verder gewerkt wordt aan hun ontwikkeling tot flinke mannen met een breed inzicht in de problemen van de gemeenschap. Door lezingen van mensen, die hun sporen reeds verdiend hebben en door debatten wordt de kennis verrijkt met toneelspel en sport komt men naar voren en tenslotte worden velen leiders van de Katholieke Jeugd. Het ware te wensen, dat dit laatste meer voorkwame; maar — zo zeide de Voorzitter — wij mogen tevreden zijn als wij nagaan wat in al die 15 jaren bereikt is.

Het verslag van Secretaris De los Santos.

De Voorzitter gaf na zijn openingswoord gelegenheid aan den Secretaris van de Kring, Ergo de los Santos, om zijn algemeen verslag voor te lezen.

Dit deed de Heer De los Santos met klare stem. Zijn verslag, dat wij niet in zijn geheel kunnen opnemen vanwege zijn lengte, muntte uit door schoonheid van stijl en overzichtelijkheid. De Secretaris wees op het vele goede werk, dat door de vroegere Voorzitters, de Paters Hulsmans, Van der Looy en De Bruyn is verricht. Pater De Bruyn, de Grote Jeugdvriend, die een jaar geleden door God geroepen werd, werd speciaal door den spreker herdacht. Zijn werk wordt thans door den huidigen Voorzitter van de St. Thomaskring, Pater Brada, voortgezet.

De Apostolisch Vicarius, Mgr. Petrus I. Verriet O.P., die steeds het werk van de St. Thomaskring en R.K. Jeugdorganisaties over het algemeen ten volle heeft gesteund, wordt in het bizonder genoemd. De spreker zegt, dat de Kring niet vergeten heeft wat Zijne Hoogwaardige Excellentie bij het koperen feest van de Kring zeide, namelijk dat meer vóór de Kring gedaan werd dan door de Kring. Hij spreekt de hoop uit, dat de leden dit woord steeds indachtig zullen zijn en steeds meer sociaal werk zullen verrichten ten behoeve van het Curaçaose volk.

Een uittreksel van een sociaal rapport over burgerjongemannen, dat de Kring onder handen heeft, wordt door den Secretaris voorgelezen. Wij nemen het hier over:

Het sociaal rapport.

Het Bestuur is teneinde een zo nauwkeurig mogelijk verslag te krijgen, op de volgende wijze tewerk gegaan.

Aan nagenoeg alle leden heeft men een of meer onderwerpen, de burgerjongemannen van Curaçao betreffende, ter behandeling opgegeven. Het naar aanleiding van deze opgaaf ingediend rapport werd dan in de ledenvergadering behandeld en aangevuld met de daar geopperde meningen. Wij hebben gemeend, met deze handelwijze de meest juiste voorstelling van de stand van zaken te krijgen.

Allereerst moest vastgesteld worden wat men onder burgerjongemannen had te verstaan. Men besloot, dat hieronder zouden worden begrepen: „Zij, die zeven klassen van de MULO school doorlopen en de dertigjarige leeftijd nog niet bereikt hadden. Misschien zullen niet allen het met deze onderscheiding eens zijn, maar wij moesten een grens hebben, en deze leek de geschiktste.

De vraag hoeveel burgerjongemannen er zijn, is slechts naar schatting op te geven. Wij kunnen zeggen, dat 25% van de Curaçaose jongemannen onder deze qualificatie vallen.

De burgerjongemannen zijn werkzaam, bij de oliemaatschappij, de handel of het Gouvernement. Slechts een klein gedeelte is verder gaan studeren voor een bepaald vak. Het gemiddelde loon van den Curaçaosen burgerjongeman is te schatten op ƒ 250,— 's maands. De grootste attractie vormt hier op Curaçao ongetwijfeld de film. Er zijn bovendien een paar clubs waar de jongelui zich kunnen ontspannen. Als men nagaat wat voor aandeel de katholieke Curaçaose jongemannen in de Katholieke Partij en de Katholieke sociale actie hebben, dan zal men opmerken, dat de permanente medewerking niet zo veel is. Wel staat men vol vuur en vlam en melden zich velen aan bij gelegenheden, zoals verkiezingen, e.d. De oorzaak hiervan schuilt naar onze mening in het feit, dat de jongelui te weinig van de Katholieke Partij horen, en te weinig van de Katholieke sociale actie willen zien.

Met de eerste bewering willen wij geenszins zeggen, dat de Katholieke Partij ook niets doet, integendeel — ofschoon wij wel eens hebben horen klagen, dat juist de stad-afdelingen van de vereniging de minst actieve zijn. Misschien is dit dan ook de oorzaak, dat de burgerjongemannen er zo weinig van horen, immers het overgrote gedeelte hiervan woont in de stad.

En met de bewering, dat men te weinig van de Katholieke sociale actie wil zien, willen wij niet in de eerste plaats onwil veronderstellen. Maar men denkt niet na over de dingen, die men ziet, ze worden als heel gewoon beschouwd, en dikwijls vergeet men hoeveel harde strijd er misschien gevoerd is om deze resultaten te bereiken. Beschouwt bijv. het werk, dat door de Stichting Volkshuisvesting reeds bereikt is, de Winkelsluitingregeling, de vele Katholieke vakverenigingen, de Jeugd- en Sportcentrales.

Ook in deze twee lichamen nemen de Katholieke burgerjongemannen vanzelfsprekend deel, ofschoon wij ze niet zozeer vertegenwoordigd zien in bestuursfuncties. De jongemannen hebben in de jeugdverenigingen meestal een leidende functie. Men heeft met groot gebrek aan leiders te kampen. Het aantal bv. dat buiten loonverband werkt, neemt toe. Dit is evenzeer het geval met het aantal dat sociale voorzieningen voor zichzelf treft. Bij de C.P.I.M. genieten de employees en andere werknemers vrije geneeskundige behandeling en andere faciliteiten. Bij het Gouvernement is een dergelijke regeling aanhangig gemaakt om ook de lager bezoldigde klassen van deze voorzieningen te laten profiteren.

De actieve belangstelling voor de Curaçaose pers is de laatste tijd zeker toegenomen. Dit houdt natuurlijk verband met de oorlog. Een groot gedeelte van de jongelui zal het misschien hierbij laten.

Toch zullen er ook velen bij zijn, die in de pers — misschien ware het beter hier te spreken over „publiciteit" — een middel zien hun kennis te verrijken in politieke, economische en culturele zaken.

Dit is echter passieve belangstelling. Er moet meer actieve belangstelling komen. Men moet in de pers meer een middel gaan zien tot gedachtenwisseling over de problemen en onze maatschappij, gezonde gedachtenwisseling natuurlijk, en niet uitsluitend een nieuwsbron; want men hoeft geen geleerde te zijn om gezond over een zaak te kunnen redeneren.

Paus Pius XI heeft eens gezegd: „De macht en de invloed van de Katholieke Pers zijn van zo'n groot belang, dat zelfs de schijnbaar meest onbetekenende activiteit ten gunste van haar, van groot belang is." Daarom is het onze plicht om de Katholieke Pers op elke wijze te steunen."

Ook voor de buitenlandse pers is er belangstelling. Men is echter bijna uitsluitend aangewezen op Noordamerikaanse lectuur, tijdschriften en boeken. Er is hier natuurlijk heel wat kaf onder het koren, en men ziet dikwijls, dat jammer genoeg, dat het kaf niet van het koren gescheiden wordt, en er zomaar rukraak gelezen wordt.

Hiermede beëindigt de jeugdige Secretaris zijn keurig verslag, waarna Dr. Moises F. da Costa Gomez door den Voorzitter wordt ingeleid voor het houden van zijn redevoering over „De toekomst van Curaçao".

De rede van Dr. da Costa Gomez.

De geleerde spreker, die behalve Curaçao's Statenlid, lid is van de Buitengewone Raad van Advies en lid van de na de oorlog te houden Rijksconferentie, richt zich in de eerste plaats tot de jeugd van Curaçao in haar bredere lagen.

Het is de tweede maal — zo zegt hij — dat hij door de St. Thomaskring werd uitgenodigd tot het houden van een redevoering en voor deze avond kon hij geen beter onderwerp bespreken, dan wat ons het meest ter harte gaat: de toekomst van Curaçao. De spreker doet dit met schroom, omdat wij toch niet weten, wat de toekomst voor ons verborgen houdt. Wij kunnen het slechts bevroeden, maar niettemin kunnen wij toch de mogelijkheden, welke nu reeds te onderkennen zijn, onder de ogen zien.

De Doctor gaat hierop de vele moeilijkheden na welke de jongeling heeft als hij pas de schoolbanken verlaat. Onbewust van wat hem te wachten staat gaat hij deelnemen aan het gemeenschapsleven. Geheel alleen staat hij om het hoofd te bieden aan al de problemen van onze gemeenschap, waaraan nog zovele fouten kleven.

Hij zal moeten medewerken om die fouten te verbeteren en om te kunnen werken aan een betere toekomst moet hij de mogelijkheden van het heden aangrijpen. Het voornaamste dat wij moeten onthouden is dat wij geen geluk kunnen vinden zonder ook te ijveren voor het geluk van onze medemensen. Laten wij ons geluk zoeken in het geluk van den naaste. Laten wij hem doen delen van ons bezit omdat dit toch het algemeen belang ten goede komt.

Het is zeker — zo zegt de spreker — dat na de oorlog het Nederlandse Rijk op geheel nieuwe grondslagen zal worden opgebouwd. In dit Rijk zullen wij moeten werken voor onze eigen welvaart en voor dat van de overige delen.

Er is veel dat uit onze huidige levenswijze weg moet en er is veel wat wij nog niet hebben dat wij moeten zoeken. De standengeest en sociale barrières moeten verdwijnen. **Op het gebied van sociale hervorming zijn wij tientallen jaren achter.**

Wij moeten een grotere mederegering hebben en een verregaande decentralisatie van het bestuur is dringend en spoedig nodig. In één woord hebben wij een ingrijpende hervorming op Curaçao nodig. Aan ons is de eis van een bewuste deelneming aan het gemeenschapsleven. Wij hebben een nieuwe ordening, harmonie en rust op politiek gebied nodig. Een geheel nieuwe constitutie moet voor Curaçao tot stand worden gebracht. Welke richting de andere staatsdelen ook inslaan, Curaçao moet steeds in nauwe verbinding blijven met het democratische moederland. Curaçao en Nederland moeten steeds één zijn in vriendschap en wederzijdse waardering.

Ook kunnen wij niet geheel afhankelijk blijven van de olie. Er is een stroming merkbaar in onze nabuurlanden om ook de industriële verwerking van olie zelf in handen te nemen en wij mogen ons niet verlaten op dit ene voorname middel van bestaan. Wij moeten terug naar de natuurlijke bronnen van Curaçao. Het verkeer in het Caraïbische Zeegebied is sterk ontwikkeld en de ligging van Curaçao is hierin van groot belang. De ontilage van onze zee- en luchthavens moet verbeterd worden. Industrialisatie moet bevorderd worden, want éénzijdige economische bloei is slechts schijnwelvaart.

Een klein land als het onze kan slechts bestaan door diensten te verlenen aan andere. Na de oorlog zullen Venezuela en Colombia met sprongen vooruitgaan. Wij moeten trachten in deze vooruitgang te delen.

De kleine landbouwbevolking van Curaçao moet in stand gehouden worden. De arme bevolking van Curaçao moet uit de diepe ellende worden opgelicht, waarin zij verkeert. Woningtoestanden moeten verbeterd worden. En de hygiënische verzorging moet zeer grote verbetering ondergaan. Want is het niet treurig als 60% van de lichting voor militaire dienst wordt afgekeurd? De financiële inkomsten van Curaçao zijn nu goed maar wij moeten trachten die binnen de volgende 20 jaren te verdubbelen.

Mijn raad tot u, leden van de St. Thomaskring, kan slechts deze zijn: Weest Bereid.

Als Dr. da Costa Gomez zijn redevoering, welke door de verkorte weergave natuurlijk veel aan waarde verliest, maar die naar men ons meldde in haar geheel in „Lux" zal verschijnen, beëindigd heeft, neemt de Voorzitter wederom het woord om den spreker te danken voor zijn woorden. Dr. Da Costa Gomez, zo zegt hij, is een man die bekend is met alle lagen van de Curaçaose bevolking en daarom kan hij weten wat er ontbreekt aan onze samenleving. Door sociale naastenliefde, waartoe de spreker aanspoorde, zal de jeugd van Curaçao zeker bereid zijn voor de taak, welke hem wacht.

Na een korte pauze, welke door de Heren Jacobo Palm en Bram Capello met piano en viool wordt opgeluisterd, neemt de Apostolisch Vicarius het woord.

Toespraak van Mgr. Verriet.

Ik heb vele mooie woorden gehoord — aldus Zijne Hoogwaardige Excellentie — en daarna heb Ik niet veel meer te zeggen. In de eerste plaats wens Ik de Kring geluk met dit feest. Dat men na 15 jaren nog blijft doorwerken is een teken, dat er leven en pit in zit. De toekomst — waarover Dr. da Costa Gomez het zojuist had — zal zijn wat wij ervan maken. En zij zal beter zijn als wij allen samenwerken. Hiertoe doe Ik een heel speciaal beroep op de leden van de St. Thomaskring. Gij hebt de woorden van den Doctor gehoord, die Ik ten volle kan onderstrepen. Wij moeten werken ten behoeve van onze medemensen, want het geluk van den mens bestaat niet door eigen geluk te genieten, maar door anderen te doen delen van zijn talenten en krachten.

Ik ben blij, dat gij niet vergeten hebt wat Ik tot u zeide op het koperen feest van de vereniging. Dat doet Mij genoegen.

Er is zeker heel veel gedebatteerd in al de 15 jaren van de Kring en het zou der moeite waard en zeer leerzaam zijn als wij al de ideeën konden nagaan die tot uiting zijn gebracht.

Maar men moet ook een beroep op u kunnen doen om te helpen het lot van anderen te verbeteren. Wij hebben geestelijke sterke mannen nodig in de toekomst.

Verschillende flinken mannen zijn reeds voortgekomen uit de Kring en zij nemen belangrijke plaatsen in. Ik geloof, dat dit te danken is aan uw vereniging omdat deze geholpen heeft de jongelui staande te houden in moeilijke tijden. **De Goede huisvaders die eruit zijn voortgekomen zijn een groot voordeel voor onze gemeenschap. Hoe meer degelijke vaders en moeders wij hebben des te gelukkiger zal Curaçao zich kunnen achten, want het gezin is de grondslag des maatschappij.**

Het is daarom Mijn wens, dat alle leden de plicht zullen begrijpen de talenten die God hun gegeven heeft, goed te bestreden. Want zo zullen wij werkelijk kunnen ijveren voor een betere toekomst van Curaçao.

Pater Brada neemt hierna wederom het woord om een slot te maken aan de bijeenkomst.

Hij dankt namens de Kring voor de felicitaties en bloemen, welke men heeft mogen ontvangen en noemt ook de zusterverenigingen Veritas, waarmede de St. Thomaskring zulke goede relaties heeft. Na een aansporing de recollectie op Zondag in Habaai bij te wonen wordt de bijeenkomst besloten met de Christelijke Groet.

DE HEER EN MEVROUW

DIMMENDAAL-POSTMA

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter

ANNE MARIE

St. Elizabeth Gasthuis

Curacao 30 Januari 1944

CURAÇAO

SOEUR GERARDA †.

Gisteren overleed in het Zusterhuis op het landgoed Habaai Zuster Marie Gerarda in de hoge leeftijd van bijna 87 jaar. Zij werd geboren op 9 Maart 1857 te Weesp; geprofest 22 Juli 1885 te Roosendaal en kwam naar Curaçao op 16 Mei 1888. Een leven lang, 56 jaren, woonde zij zonder ooit naar Nederland terug te keren op Curaçao. Zij was steeds werkzaam in het St. Martinusgesticht op de bewaarschool. Daarnaast vervulde zij de taak van kosteres en in deze hoedanigheid heeft zij vele Apostolische Vicarii gediend. Een groot deel van de Curaçaose jeugd heeft bij haar in de kleuterklas gezeten o.a. Pater Vicarius A. van de Veen Zeppenfeldt O.P. en Dr. Charles de la Try Ellis. Haar naam komt al voor in het boek van John de Pool „Curaçao que se va". De laatste twee jaren van haar leven bracht zij door op het rustige Habaai, waar zij in gebed het uur des doods verbeidde.

Gisteren werd haar stoffelijk overschot op het kerkhof der Zusters ter ruste gelegd. Zeer velen waren bij deze laatste plechtigheid tegenwoordig, o.a. Paters, Fraters, de leden van de St. Thomaskring en de kwekelingen der Zusters. De Apostolisch Vicarius Z.H.E. Mons. P. I. Verriet O.P. leidde de plechtigheid.

Dat zij ruste in vrede.

GOUVERNEUR ZENDT GELUKWENSEN.

Bij gelegenheid van de verjaardag van President Roosevelt heeft Zijne Excellentie de Gouverneur schriftelijke gelukwensen gezonden aan Shout-bij-Nacht Theodore E. Chandler en Consul John F. Huddleston.

LUITENANT-KOLONEL LANGEVELD.

Men schrijft ons:

In Curaçaose militaire kringen is met grote vreugde vernomen, dat de Kapitein der Mariniers, Leendert Langeveldt, tot Luitenant-Kolonel bevorderd is. Kapitein Langeveld kwam op 4 October 1938 naar Curaçao en werd als Commandant geplaatst bij het wal-detachement der Mariniers. Op 14 Augustus 1942 werd hij benoemd tot Commandant der Nederlandse Troepen in Curaçao. Half Februari zal Luitenant-Kolonel Langeveld Curaçao verlaten.

VERENIGINGSNIEUWS.

— St. Aloysius Kring: Zondag 13 Feruari 1944 om 10 uur, jaarvergadering in het Clubgebouw San Hosé naast de kerk van Pietermaai.

— Katholieke Sport Centrale: Bekerwedstrijden Brakkeput. Finale Activitas tegen W.D.Z. 2—0, waardoor Activitas in bezit van de beker kwam.

The Western Stars — De West II 1—1. In het gisteren gehouden tournee van de honkbal clubs hier ter stede won onze Club Quisqueya.

PLANTKUNDE VAN CURAÇAO.

Wie kan de Redactie tegen betaling helpen aan een exemplaar van het boekje van Frater Realino over de **Plantkunde van Curaçao.**

TOESTAND VAN PATER DE GROEN.

Naar wij vernemen is de toestand van Pater M. de Groen O.P., oud-Pastoor op St. Maarten, die te New York verpleegd wordt, langzaam achteruitgaande.

BETER VOORKOMEN DAN GENEZEN.

Nu wij zo dicht bij 6 Februari komen en velen zich klaarmaken voor de wandeltocht rondom het Schottegat, (de belangstelling blijkt enorm te zijn), spijt het ons toch, dat er nog steeds mensen zijn, **die het nut van dit simpele wandelen niet willen inzien. Velen, die momenteel sukkelend zijn en last hebben van zwaarlijvigheid, platvoeten of anderszins, zouden er zeker baat bij vinden, als ze meer wandelden.**

Heb je hier al ooit over nagedacht, dat ons hart in normale omstandigheden, 72 slagen per minuut maakt, en met elke slag 5 à 6 ons bloed door het lichaam stuwt?

Bij wandelen echter zal het hart ongeveer 10 slagen per minuut sneller gaan kloppen, en dus zoveel te meer bloed oppompen. En dat komt dan aan onze gehele constitutie ten goede, want die vermeerderde circulatie betekent zoveel meer gezond leven.

Je hebt zeker nooit eens geprobeerd om een maand lang iedere dag 3 kwartier te wandelen, en in die tijd niet te veel vette spijzen, zoetigheid of zetmeelspijzen te gebruiken? Zeker zou je dan bevonden hebben, dat je jezelf frisser gevoelde dan ooit tevoren.

Denk er aan: het is beter een ziekte te voorkomen, dan te genezen. Reken in deze niet te veel op de medicijnen. Het menselijk lichaam zelf nl. bezit de kracht om ziekten te voorkomen, door **de geregelde bloedsomloop** en de toevoer van verse lucht.

Dat gaat echter niet als wij er passief bij blijven zitten. **Wandelen of sporten** is nodig, vooral voor hen, die vaak in gesloten ruimten slapen. Onze geregelde marsen zullen u daarbij helpen. Voor wie het nog niet wist: die zijn voor iedereen, jong en oud, meisje en jongen. Vormt spoedig een groepje en geeft je op aan Frater Ewaldus, St. Albertuscollege, tel. 2179. Om met succes te wandelen as. Zondag, bevelen wij de volgende punten aan:

1. Zorgt voor goede schoenen, die niet schuren of oneffenheden in de binnenzool hebben. Neemt echter geen fonkelnieuwe. Een beetje talkpoeder in de voet van de kous is uitstekend.

2. Kiest in het begin geen al te snel tempo, maar gaat langzamerhand tot een opgewekt tempo over.

3. Onderbreekt de mars nu en dan door kleine rustpauzen. De eerste pauze wordt het best genomen na ongeveer drie kwartier wandelen. Neemt die staande!

4. Gaat onderweg nergens zitten, als je bezweet bent. Dat werkt rheumatiek en stijfheid in de hand.

5. Neemt geen te zware maaltijd vlak vóór de mars. Eet onderweg ook niet te veel. Een reep goede chocolade, of sinaasappel kan aanbevolen worden. Houdt je mond vochtig met een kauwgum of drop.

6. Neemt in je veldfles mede: goed drinkwater — of water met lemon beread — of met een scheutje azijn, en vooral: weest vrolijk en geniet van het landschap, dan zal de mars een zegen voor je zijn.

Tot slot nog een verzoek: Het zal der Commissie aangenaam zijn, als de groepen deelnemers, al om 14.45 uur op de speelplaats van het St. Martinusgesticht, willen aanwezig zijn, zodat omstreeks 15 uur alles op pad is.

Let ook goed op, als je de weg moet oversteken. Goed succes!

Commissie voor Wandelsport.

BUITENLAND.

KEYNES EN WHITE.

In België rekent men op een aanstaande zegepraal en bespreekt men openlijk de plannen der Geallieerden voor de na-oorlogse tijd. De Duitsers hebben zich verplicht gezien deze bron van belangstelling te exploiteren, ten einde de verkoop van hun bladen te verzekeren. Aldus heeft een Brussels blad 2 omstandige uiteenzettingen over het plan Keynes en over het plan White gepubliceerd, zomede een critiek op deze plannen.

BELGISCHE FINANCIËN.

Volgens „L'Echo de la Bourse", die in bezet België wordt gepubliceerd, zou de toestand van de Uitgifte-Bank te Brussel, welke op 7 October 1943 werd opgemaakt, een bedrag van 43.554 millioen frank opgeven als „Schuldverordeningen in buitenlandse deviezen" in verhoging met 708 millioen frank met betrekking op 30 September, wanneer dit bedrag 42.846 millioen beliep.

Simons over Suriname.

„Er is geen schijnwelvaart, maar de vraag is of deze welvaart blijvend is".

Waarin het Surinaamse onderwijs van het Curacaose verschilt.

Als vriend van de Pers was de Heer Rudolf David Simons, Inspecteur van het Onderwijs in Suriname, ogenblikkelijk bereid ons een vraaggesprek toe te staan, waarbij natuurlijk eerst het onderwijs in Suriname ter sprake kwam. Het verschil van het Curaçaose voornamelijk hierin, dat men er B.L.O. of Districtsonderwijs heeft. Dit onderwijs bestaat voornamelijk uit lezen, rekenen, schrijven en Suriname-kennis en wordt in Suriname overal buiten de hoofdplaatsen gegeven. Er mag les gegeven worden door niet-gediplomeerde onderwijzers, die dan ook zeer laag — tè laag — bezoldigd zijn.

In de hoofdplaatsen heeft men dan het gewone lagere onderwijs of (en) U.L.O. en M.U.L.O.

Op Curaçao bestaat de M.U.L.O.-school uit tien klassen, in Suriname vangt het M.U.L.O.-onderwijs aan in de derde leerjaar en in totaal zijn er 8 klassen. Het gebeurt veel, dat de leerlingen eerst de eerste twee klassen van een U.L.O. bezoeken en dan verder het onderwijs op de hoogste klassen van de M.U.L.O. volgen.

Het Duits — aldus de Heer Simons — is in Suriname facultatief gesteld.

— En denkt men nu Spaans te zullen onderwijzen? was onze vraag.

Hierop antwoordde de Inspecteur, dat hij reeds lang geleden als Statenlid daarvan de wenselijkheid had betuigd. In het verleden heeft men geen kracht kunnen vinden om hierin les te geven. Wij zullen zien wat de toekomst brengen zal.

Vroeger konden de meisjes op de M.U.L.O. ook vrijstelling krijgen van het Wiskunde-onderricht, dat in Suriname nogal uitgebreid is.

Nu is dit dus afgeschaft; men is verplicht ook de Wiskundelessen te volgen.

Ons Surinaams onderwijs — zo vervolgde de Heer Simons — is gericht op aansluiting bij de H.B.S. Verschillende onderwijsinrichtingen in Nederland, die voor toelating van leerlingen een driejarige H.B.S. onderwijs vragen lieten dan ook leerlingen toe, die een M.U.L.O. diploma in Suriname behaalden. En dikwijls gebeurde het, dat Surinaamse jongelui op de H.B.S. in Nederland direct in de vierde klasse kwamen.

Hier brachten wij de klacht naar voren, die op Curaçao wel gehoord is: dat Surinaamse jongelui met een M.U.L.O.-diploma in het begin op Curaçao meestal tekort schieten, omdat zij niet genoeg onderricht in boekhouden genoten hebben.

De Heer Simons vertelde, dat men in Suriname wel enig boekhouden onderwijst. Hij beloofde aandacht aan deze zaak te zullen schenken.

Op het ogenblik bestaat er in Suriname gelegenheid een noodcursus H.B.S.-B te volgen. Dit voor zolang de oorlog duurt. Men doet moeite, opdat de leerlingen, die nu op de cursus zijn, het program zullen mogen afwerken voor geval de vrede ertussen mocht komen. Dit is evenwel nog niet toegestaan door de Nederlandse Regering.

De Heer Simons heeft op Curaçao de A.M.S. bezocht en al enige scholen op Aruba. Hij had een goede indruk verkregen.

— Wij vernamen, dat men in Suriname een tekort aan schoollocalen heeft, zo kwamen wij ertussen.

Dit beaamde de Heer Simons gedeeltelijk. Er is wel een tekort aan localen op de betalende scholen. De oorzaak hiervan is een verbetering van de economische toestand in het land. Daarentegen nemen niet-betalende scholen af in leerlingaantal. Het enige middel om aan dit euvel tegemoet te komen is bijbouwen. De Fraters hebben dit reeds gedaan, de Soeurs hebben plannen en het Gouvernement zal — hoopt hij — volgen. De Van Sypensteyn-school in Paramaribo kreeg er reeds een flink stuk bij.

De klassen in Suriname zijn echter niet groter dan hier of op Aruba. Deze indruk, welke hier schijnt te bestaan, wilde de Heer Simons wegnemen.

Ook is er nog een tekort aan onderwijskrachten. Het vorig jaar heeft men hiermede wel heel erg gesukkeld. Dit was te wijten aan:

1) Het feit, dat nieuwgeslaagde hulponderwijzers meestal geen plaats in de districten ambiëren, omdat zij willen doorstuderen;

2) het lage salaris van den beginneling;

3- de Schutterij en de defensie in het algemeen; en

4) De mogelijkheid om elders werk te vinden.

Aan de school-hygiëne wordt er in Suriname aandacht besteed. Geregeld is er schoolonderzoek door dokters. Verder bestaat er in Suriname een Polykliniek-school voor kinderen, die bij het schoolonderzoek zogenaamd „suspect" verklaard zijn (als aan de mogelijkheid van lepra wordt gedacht). Op deze school bestaan geen vacanties en in tegenstelling tot de andere scholen heeft men ook middagschooltijden, waardoor de kinderen voortdurend onder toezicht kunnen blijven. Er is een speciale schoolvoeding en vaak komt het voor, dat de kinderen na zekere tijd weer de gewone school kunnen bezoeken. De kinderen die later positieve symptomen van de ziekte vertonen, worden naar een zieken-inrichting gezonden.

De leraars op deze school, drie in getal, worden niet verplicht om er les te geven. Ook hebben zij een speciale toelage.

Wij vroegen vervolgens den Heer Simons of hem was opgevallen, dat sommige Surinaamse nieuwsbladen er de laatste tijd op aandringen, dat meer aandacht besteed worde aan de geschiedenis van Noord- en Zuid-Amerika.

Hierop antwoordde de Heer Simons, dat dit werkelijk iets is van de laatste tijd, aangezien er vroeger nooit een dergelijke stroming heeft bestaan.

Het ligt aan de schoolbesturen om — zo zeide hij — in samenwerking met de Inspectie van het Onderwijs hierin te beslissen. Maar niets zou ertoe mogen leiden dat de banden met Nederland losser wierden.

Over de algemene toestand in Suriname kon onze zegsman verklaren, dat er nu wel een zekere welvaart heerst. Het is echter geen „schijnwelvaart" zoals sommigen beweren maar de vraag is of de huidige welvaart blijvend zal zijn. Voor de werkmansstand is de toestand zeer verbeterd. Vroeger klaagde men dat er geen werk was. Nu klaagt men dat er niet genoeg werkkrachten zijn.

De laatste tijd gaan de vaklieden zich meer organiseren. Er bestaan vele vakbonden, doch er is geen vaste centrale leiding.

Ook neemt in Suriname het besef toe, dat men nu reeds voorbereidingen moet treffen voor na de oorlog, omdat er dan een inzinking kan komen.

Het is ook meer te hopen, dat men meer sociale wetgeving krijge in Suriname want hierin is men erg achter. Er bestaat in Suriname in tegenstelling tot Curaçao bijvoorbeeld geen winkelsluitingsverordening of een wet voor het kantoorpersoneel. Ook een invaliditeitswet en ouderdoms verzekering zijn er onbekend.

Indertijd was er wel een ontwerp van Mr. de Miranda voor een winkelsluitingsverordening doch het is nooit wet geworden. In sommige winkels is het voor de bedienden wel dragelijk, maar ook zijn er winkelhouders, die hun personeel uitbuiten. De werktijden zijn lang en de lonen zijn laag. Vooral de meisjes hebben onder deze toestand te lijden.

Bij het Gouvernement zijn de kantooruren behoorlijk geregeld.

Op sommige der kantoren wordt gewerkt van 7 tot 13.30 uur en op enkele van 7 tot 12 en weer van 13 tot 15 uur. Er zijn particulieren die hierin het voorbeeld van het Gouvernement volgen.

De laag bezoldigde ambtenaren maken er een moeilijke tijd door. De nieuwe salarisregeling heeft hier enige verbetering in gebracht. Mevrouw Simons, die zich bij het gesprek gevoegd heeft, vertelt nu over het tekort aan groenten, vlees en ander volksvoedsel in Suriname. De prijzen zijn dikwijls met 400 procent gestegen. Voor eieren, die vroeger verkocht werden tegen de prijs van een dubbeltje voor drie stuks, is de maximumprijs nu 8 cent per stuk, maar daarvoor zijn ze nog niet te krijgen.

Kousebandjes kosten tot 20 cent per bosje. Kippen zijn nu ƒ 4.50 en zoutvlees kan men kopen voor 75 cent per pond. Rijst kost wel 16½ cent per kilo tegen vroeger 6 cent. Kabeljauw „uien enz. zijn practisch niet meer te krijgen. Er worden wel blikjeswaren ingevoerd uit Argentinië en Brazilië maar die zijn ook duur. Dit komt enigszins door het vervoer. Goederen uit Argentinië moeten eerst door Brazilië en kunnen dan verder verscheept worden naar Suriname.

Een typisch voorbeeld van de toestand is dat een groentenverkoper, die in Charlotjes handelde, eens klaagde dat hij een slechte dag gehad had. Hij had slechts voor 93 gulden verkocht...

De Heer Simons tenslotte is van mening, dat Suriname's na oorlogs probleem ingewikkeld zal zijn. Er is wel een commissie die hieraan aandacht besteedt maar de oplossing zal moeilijk zijn omdat zeer velen uit hun gewone milieu zijn gehaald en later vanzelf hogere eisen zullen gaan stellen wat kleding en voedsel betreft.

Buitenland.

DE RUSSISCHE OPMARS.

Naar vermeld wordt vluchten de Duitse kolonisten uit de Baltische Staten, terwijl het Sovjet-leger gisteren nog 50 steden en nederzettingen tussen de Golf van Finland en het Peipusmeer innam en naar Kingisepp, het laatste spoorwegstation voor de Estlandse grens aan de lijn naar Narva, snelde.

Generaal Leonid A. Govorovs Leningrad-leger kwam tot binnen 12 kilometer van Kingisepp met de verovering van het spoorwegknooppunt Veimarn, op slechts 2 kilometer afstand van de Estlandse grens. Het dorp Kotly, op 25 kilometer ten Noorden van Veimarn aan de zijlijn naar de Golf, werd ook genomen. De radio van Moskou zeide, dat de Duitse kolonisten samen met de terugtrekkende nazie-troepen vluchten.

In de sector van het Ilmenmeer 100 kilometer verder naar het Zuiden, rukt een ander Russisch leger op naar de Leningrad-Pskov spoorlijn te Veliskoe genomen te hebben.

Andere Sovjet-eenheden bedreigen Bateskaya van waaruit een zijlijn loopt naar Luga, 30 kilometer verder naar het Westen. In het gebied van Novosokolniki, meer naar het Zuiden bevindt Generaal Markian M. Popovs tweede Baltische leger zich reeds binnen minder dan 95 kilometer van Letland. De aanvallen vinden plaats ten Westen en Noord-Westen van Novosokolniki, dat Zaterdag in Russische handen viel. Moskou zeide, dat meer dan 2000 Duitsers gedood werden in de strijd om Novosokolniki.

De Russische eenheden, die het laatste stuk van de Moskou-Leningrad lijn Zaterdag van den vijand zuiverden, bleven ook in Westelijke richting voortdringen. Zij namen de spoorwegstations Kastyenskaya en Yeglino aan de Leningrad-Novgorod lijn.

De Duitse radio zeide, dat de Russen nieuwe doorbraken maakten in sommige sectoren ten Zuiden van de middenloop van de Dnjepr in de Oekraïne. De nazies beweerden, dat grote Russische strijdkrachten zijn omsingeld in het gebied van Progrebisje in het Zuidwestelijk deel van de Oekraïne. De Russen meldden Zaterdag, dat zij enig terrein afstonden aan de Duitse tegenaanvallen ten Oosten van Vinnitsa (Londen, (AP) 31.1).

AANVAL OP GEALLIEERD CONVOOI?

De Duitse radio zeide, dat een aanval van duikboten op een convooi naar Murmansk nog in voortgang is. 10 Torpedojagers en geleideschepen en 5 koopvaardijschepen zouden in de Noordelijke IJszee tot zinken zijn gebracht (Londen, (AP) 31.1).

ADOLF HITLER SPREEKT.

Binnen 24 uur na de grootste Geallieerde luchtaanval op Duitsland heeft Adolf Hitler zich tot het Duitse volk gericht om het aan te sporen te volharden „hoe moeilijk dit ook moge zijn" Zijn redevoering werd gehouden ter gelegenheid van de 11e jaardag van zijn bewind. Zij was een van de kortste, die hij tot nu toe gehouden heeft en handelde voornamelijk over het Bolsjewistische onderwerp.

Met de bewering, dat Groot Brittannië reeds zijn positie op het Europese vasteland verloren heeft, zeide Hitler: „Er zal slechts één overwinnaar in deze oorlog zijn: Duitsland of Sovjet Rusland". Hieraan voegde hij toe, dat „ingeval van een Duitse instorting geen andere staat in Europa de nieuwe inval der barbaren zal kunnen weerstaan en het Duitse volk volkomen uitgeroeid zal worden".

Voorts: „De vraag waarvoor Engeland en de Verenigde Staten zich gesteld zien is niet meer of men na deze oorlog wil of in staat is te vechten tegen het Bolsjewisme, maar of men in staat zal zijn zich te verdedigen tegen het Bolsjewisme in eigen land".

De Joden werden door Adolf Hitler vergeleken met bacteria, die de gehele wereld verpesten. Engeland — zo zeide hij — heeft reeds monden zwichten voor het Jodendom. En als Europa tenslotte zou moeten zwichten zou de „Eeuwige Jood" zijn tweede Purim kunnen vieren. „Dat het Duitse volk thans in staat is deze beslissende oorlog voor zijn behoud en dat van het gehele Europese continent te voeren, hebben wij te danken aan God Almachtig, die elf jaar geleden het nationaal socialisme in staat gesteld heeft zijn doel op zegevierende wijze te bereiken".

„Doordat het nationaal socialisme elf jaar geleden ogenblikkelijk zijn program in de practijk toepaste is het erin geslaagd binnen de juiste tijd een staat op te bouwen, welke niet alleen in eigen huis krachtig is maar ook krachtig is om de Europese zending te vervullen, welke in de oude tijd Griekenland vervuld heeft tegen de Perzen, het oude Rome tegen het Punische volk en in latere eeuwen het Westen tegen de invallen uit het Oosten".

Hitler voorspelde, dat hoe deze oorlog ook moge eindigen het nationaal socialisme zal winnen en zich zal verspreiden over de gehele wereld op dezelfde wijze als het zich over Duitsland verspreidde door de berechtiging van de Partij in 1924. De „ups" en downs" van de strijd kan daarom slechts hen (in Duitsland) terneer drukken die niet geleerd hebben „historisch te zien of te denken"". En de Geallieerde bombardementen op Duitsland zullen slechts ...... de socialistische eenheid van het Duitse volk versterken. Hitler sprak 21 minuten (Londen, (AP) 30.1).

DUITSE VERNIELINGEN IN ROME.

John Lardner, die de gemeenschappelijke Noordamerikaanse pers vertegenwoordigt en zich bij het 5e leger in Italië bevindt, seint het volgende in vertraagd telegram van 29 Januari: Er zijn sterke aanwijzingen, dat de Duitsers in Rome hetzelfde doen als zij eens deden in Napels: het leggen van mijnen en tijdbommen zij alle belangrijke sleutelpunten van het verkeer, het vernielen van stadswerken en gebouwen. Burgers, die uit Rome binnen onze linies kwamen, vertelden, dat de toegangswegen naar Vaticaanstad ondermijnd zijn en dat overigens in Rome vernielingen op grote schaal worden aangericht. Als men volgens het model van Napels te werk gaat zullen wij de water- en gasleidingen alsook de bevoorradings- en telefoondiensten vernield vinden. De Duitsers schijnen te verwachten, dat de Geallieerden naar Rome gaan en willen de stad zo onbehagelijk mogelijk maken (Met het 5e leger in Italië, (AP) 31.1).

HET STOPZETTEN VAN DE OLIE-VERSCHEPINGEN NAAR SPANJE.

Men gelooft, dat het stopzetten der olie-verschepingen naar Spanje ten doel heeft een einde te maken aan de hulp, welke door Franco verleend wordt aan de as. Indien hij hiermede toch voort gaat kunnen nog andere drastischer maatregelen verwacht worden. In feite heetf de laatste maatregel, welke gisteren door het State Department werd bekend gemaakt, aan Franco doen blijken, dat het tijd is om te beslissen in welke ploeg hij mee wil spelen en dienovereenkomstig te handelen.

Deze vastberaden stap der Geallieerden heeft te kennen gegeven, dat de Duitse troepen over het Iberisch schiereiland naar Gibraltar zullen trekken.

EEN VERSCHRIKKELIJKE NACHT.

De correspondent van het Zweedse blad Aftonbladet in Berlijn meldde het volgende:

„Wij hebben een der meest verschrikkelijke nachten doorgemaakt sedert de Engelse vernietigingsaanvallen op Berlijn begonnen. Verslindende branden woeden in de gehavende stad." Er zijn aanwijzigingen, dat over de gehele stad uitgebreide schade werd aangericht. Correspondenten van onzijdige landen mogen geen nauwgezet beeld geven van de schade en ook mogen zij geen melding maken van het aantal slachtoffers. Van de beschrijvingen der Zweedse berichtgevers kan evenwel worden opgemaakt, dat de aanval van de afgelopen nacht een der ergste was die tot nu toe op Berlijn gedaan werden.

SABOTAGE.

In de loop der jongste weken hebben patriotten in bezet België, door middel van dynamiet, de deuren van 5 sluizen in de lucht laten vliegen.

De scheepvaart is voor ten minste 3 maanden onderbroken op het kanaal van Ath naar Blaton, waar 3 sluizen met dynamiet werden opgeblazen.

BONAIRE.

GROOT SCHEEPSONGELUK.

Misschien wel tien doden.

Enkele dagen geleden is een grote tweemaster, komende van Barbados, aan de kust van het eiland Bonaire vergaan. Gelijk men weet is de kustverlichting in verband met de oorlogstijd niet ontstoken en dit had ten gevolge dat de schoener aan de Oostkust van het eiland op de klippen liep, en wel tussen de vuurtoren van Boca Spelonk en de plaats die Serubon genoemd wordt. Aan boord bevonden zich ongeveer 64 of 65 werklieden, die bestemd waren voor de C.P.I.M. op Curaçao. Daar de schoener met kracht op de klippen liep, was de ravage geweldig. Spinten en balken kraakten af. Aangezien het ongeluk in de late avond gebeurde, waren velen reeds ter ruste gegaan; verschillenden van de werklieden werden vermalen tussen de krakende houten. Naar men ons zeide, zou het aantal doden 7 bedragen, hoewel anderen het getal 11 noemden. Hun stoffelijke resten waren zodanig verminkt, dat zij op last van den Gezaghebber ter plaatse zijn verbrand.

De andere opvarenden konden de kust bereiken.

MAZELEN-EPIDEMIE OP BONAIRE.

Een ware mazelenepidemie heerst onder de jeugd van Bonaire. In klassen van 40 leerlingen zijn vaak minder dan 20 aanwezig. De onderwijzers zeggen sedert de Kerstvacantie nog vrijwel niets te hebben kunnen doen in verband met de sterke absentie der leerlingen. Dit geldt zowel van de jongensals meisjesscholen. Een onderwijzer zeide ons, dat naar schatting ongeveer 1/3 van de schooljeugd de mazelen heeft, hetgeen nog te erger is, omdat wij algemene klachten hebben, dat de medische verzorging op Bonaire te wensen zou overlaten.

De scholen zijn nog niet gesloten, doch wanneer de epidemie aanhoudt, zal het er mogelijk van komen.

LAATSTE NIEUWS.

— De radio van Tokio maakte het volgende bekend: „Om 6.30 uur op de morgen van 30 Januari hebben vijandelijke strijdkrachten het offensief geopend tegen de Marshall-eilanden. De Japanse legerstrijdkrachten in deze sector zijn thans in felle gevechten gewikkeld met deze strijdkrachten."

— De radio van Tokio deelde mede, dat de helft van de Japanse Ambassade in Berlijn beschadigd werd door de aanval, welke de Raf Vrijdagavond op Berlijn deed. Ambassadeur Osjima en zijn gehele staf zouden zich evenwel in veiligheid bevinden.

— De radio van Berlijn deelde mede, dat tussen het Ilmenmeer en de Golf van Finland de Duitse troepen nog gewikkeld zijn in hevige defensieve gevechten. Niettegenstaande plaatselijke Duitse defensieve sucessen wonnen de Russen meer terrein.

— De radio van Moskou deelde mede, dat een plechtige Requiemmis te Katyn werd opgedragen voor de Poolse officieren, die door de nazies vermoord werden.

— Het DNB zeide in een bericht uit Madrid, dat van semi-officiële zijde vernomen werd, dat de Spaanse regering de bedoeling heeft op 1 Mei algemene verkiezingen uit te schrijven. De term „algemene verkiezingen" werd niet uitgelegd door het DNB en de Spaanse Ambassade in Londen zeide er niets van te weten.

— Het DNB meldt, dat de Russen grootscheepse aanvallen geopend hebben ten Zuid-Westen van Dnjepropetrovsk en een doorbraak hebben gemaakt. Hevige slagen worden geleverd ten Zuid-Westen van Tsjerkassy en ten Zuid-Oosten van Belaya Tserkov.

De Noordamerikaanse Brigadier Generaal Hayden Boatner maakte bekend, dat een geheel Japans regiment door de Chinese troepen langs de Ledo-weg in Birma in de pan werd gehakt.

— Venezuela's President Medina is van New York per vliegtuig vertrokken naar New Orleans.

Na-oorlogse sociale toestanden op Curaçao

door
PATER WILLIBRORDUS
M. BRADA O.P.

Deze titel is ons door de redactie bij een vraag om een bijdrage opgegeven. Het zal verwonderen in een economisch tijdschrift iets te lezen over sociale toestanden, doch dit zal niet te wijten zijn aan verwarring van ideeën, maar aan de innerlijke samenhang tussen beide begrippen.

Verder kan het u verwonderen, dat er over de toekomst geschreven wordt, daar toch ook niet aan ondergetekende de gave der prophetie geschonken is.

Zo de verwondering bij u wordt tot begrijpen, dat het onderwerp moeilijk is, dan is ondergetekende tevreden en druft hij het aan hierover te spreken.

Dat de oorlog ongemerkt aan ons ideeënleven zal voorbijgaan, is niet aan te nemen; en met grond mag worden aangenomen, dat bv. onze Joodse gemeenschap, ziende het leed harer broeders, aan innerlijke kracht en principiële houding zal winnen, evenals ook het verzet der Nederlandse Bisschoppen, tezamen met de houding der Christelijke kerken, velen op Curaçao goed doet en hen bewuster maakt. Het doet hen, die altijd de mond vol hadden over de versplintering van Nederland als een gevaar voor het Nationalisme zwijgen, daar zij nu zien, hoe uit de feiten blijkt, dat die versplintering principiële menen gekweekt heeft. Ook dit gevoel zal Curaçaose millieu's te denken geven.

Er groeide ook een sterkere belangstelling voor het Moederland, ofschoon wij niet kunnen zeggen, dat de nieuwsbedeling over het vaderland daartoe altijd medewerkte: die berichtgeving had meer op Curaçao moeten zijn afgestemd. Wanneer een gewoon man hier de krant leest, dan moet men er rekening mede houden, dat hij niet op de hoogte is van al die personalia, daar in Nederland: en daarom zeggen hem berichten over de verplaatsing van dien of dien burgemeester, de dood van dien of dien professor zo bitter weinig en had een algemene berichtgeving hierover meer succes gehad en meer vrucht afgeworpen voor de versterking van de band in dit lijden juist minder innig worden.

Vóór mij heeft een ter zake competent iemand zich aan voorspellingen gewaagd, en heeft de gemeenschap hier vernomen, dat de directeur van de „Lago" een stabiliteit veronderstelt van nog een vijftig jaar. Dat is dus: vijftig jaar goede verdienste. Te voorspellen valt ook wel, dat de immigratie zal blijven. De Surinamers zullen dus hier blijven. Portugezen, Engelsen en Colombianen zullen misschien na de oorlog minder nodig zijn door het vrijkomen der Schutters; doch men zal zich afvragen: wat waren de gevolgen voor de bevolking van het uit laten komen van die of die groep werklui. Het is toch voor de bevolking van onze eilanden niet hetzelfde, welke groep men hier naar toe laat komen. Immers, om een voorbeeld te noemen, de Portugezen blijven buiten ons volk staan, terwijl daarentegen de Surinamers, in vrij aanzienlijk percentage, inwerking op het leven op deze eilanden hebben.

Mocht de geopperde mening ,als zou er na de oorlog in de begintijd werkloosheid gaan heersen in Nederland waar zijn, dan zou men een komst van Nederlanders naar dit eiland kunnen verwachten, daarbij nog rekenend talloze uitgenodigde familieleden, terwijl het van de andere kant ook te verwachten valt, dat verschillende bv. technisch onderlegde krachten naar het vaderland geroepen zullen worden. Voor dit laatste zal men misschien ook ambtenaren oproepen.

Het zou voor Curaçao een slag zijn, zo de verschillende instellingen, die de geestelijke krachten zonden naar dit eiland, geen priesters, onderwijzers, verpleegsters in voldoende aantal zouden kunnen sturen. Laten wij hopen, dat zij de geweldige taak, die zij in Curaçao reeds honderd jaren volbrengen weer door kunnen zetten. Anders zou Curaçao een moeilijk na-oorlogs probleem doormaken van zeer grote importantie voor de verre toekomst. Toen in Nederland de wet op het arbeidscontract haar zilveren jubileum vierde, moest Curaçao nog achterop komen met een arbeidscontractwetje, en dat in een land, waar toch 99% der bevolking in loonverband werkzaam is.

Dit moet een quaestie van mentaliteit heten, die gelukkig veranderd is gezien de activiteit van de laatste drie Gouverneurs op dit gebied en de ijver der nieuwe Staten voor sociale belangen.

Curaçao is gelukkig veranderd.

Er groeit een „interne" arbeidsbeweging op de fabrieken reeds van enige ondervinding op de „Lago", nog zeer nieuwe op de „Isla". Deze bewegingen zullen wel helemaal parallel lopen met wat zo de grote lijn is na de oorlog. Wat de „vrije" organisatie betreft, de Volksbond zag naast zich komen: bonden voor onderwijzers, bootwerkers, bedienden, chauffeurs etc. De leiding is daar altijd zó geweest, dat de actie, die daar opbloeide zo het om een of ander actueel punt ging, goed geleid werd.

Zo er begrip blijve bij het Gouvernement en zo er goed contact zij, zal men, gezien het karakter van het volk en de leiding nooit „linkse" neigingen behoeven te vrezen.

Wel kan men verwachten, dat gecritiseer van een groep op een quasi geestige wijze over alles en nog wat, totaal geen vat zal hebben op de mensen van hier; doch alleen op bepaalde middens, die leven in en mentaliteit van vóór 1863 of komend uit Sliedrecht met een heel beperkte gezichtseinder, zullen die moppen indruk maken, terwijl er natuurlijk genoeg rondlopen, die eens willen gnuiven.

Men leze de geschiedenis van onze eilanden, en zie wat bereikt is, men erkenie, wie dat bereikten.

Er was eens een Gouverneur — het is al honderd jaar geleden —, die na de eerste steen kwam leggen en daar ergens in de cunucu een redevoering stond te houden over de verdraagzaamheid, daar de godsdienst toch van invloed kan zijn op de vooruitgang van de volken" enz., enz. De mensen zullen er geen syllabe van begrepen hebben, doch de korte inhoud was: hij vond „dat Curaçao wel een Mis waard was." Dat geschiedde omstreeks 1845.

Die liberale opvatting, nu niet uitgesproken vóórdat men had bewezen, dat Curaçao wel een Mis waard was, doch nu honderd jaar later, terwijl de geschiedenis klaar heeft bewezen, dat Curaçao wel een Mis waard is, dat de godsdienst werkelijk ons volk opwaarts stuwde en naar boven bracht, die liberale opvatting, is hopen wij, nog aanwezig.

Zo dat innerlijke bewustzijn van: „de godsdienst komt het volk ten goede" leeft, dan zal Curaçao de na-oorlogse tijd, óók zo die moeilijk zou zijn, wat kan, alle voorspellingen ten spijt, zeker goed doorkomen. De zuiver sociale wetten zullen moeten worden uitgebreid.

In sommige middens zal men meer begrip voor het volk moeten tonen. Dit begrip zal ook wel groeien door meer contact.

Er zal verder meer bekendheid gevraagd worden voor de voorzieningen op sociaal terrein in fabrieksverband.

De eeuwige klacht over de waarheid van de Gouvernementsmachine zal nog wel eens tot harde woorden leiden.

De ambtenaren, die de oorlog medemaakten en daarna hier geplaatst worden, zullen niet direct begrip tonen voor alles en dit zal hun vergeven moeten worden. Zij, die gevochten hebben om brood zullen de felheid van een artikel, waarin slechts gepleit wordt om de asphaltering van een straatje, verachten als overdreven.

Een drang naar Amerika is niet aanwezig.

Een zich verwant voelen met Zuid-Amerika bestaat allang.

Dit zal in de toekomst wel veranderen, zo men zich bewust wordt, wat voor bandieten door de Verenigde Staten van Amerika onschadelijk gemaakt werden, zo men beter gaat zien wat voor geweldige taak zij voor ons verricht hebben.

Het is moeilijk profeet te zijn, als men geen profeet is.

(Economische Berichten)

Nieuwe Heldenmoed

door
LOUIS DE BROUCKÈRE.

Het gaat goed met de oorlog, en nu zien wij „het begin van het einde".

Bij de aanvang was Hitler gereed. De Geallieerden waren het niet. Zij hebben in het volle van de strijd hun legers, vloten en luchtstrijdkrachten moeten ontwikkelen. Zij hebben zich moeten uitrusten ten koste van de meest reusachtige productie-inspanning, die ooit werd aangedurfd. Dit alles heeft jaren in beslag genomen, jaren, die hopeloos lang schenen voor ons gewettigd ongeduld, doch die verwonderlijk kort zijn in verhouding met de verrichte taak.

Thans zijn onze strijdkrachten gereed. Op alle fronten, in het Westen als in het Oosten, geven zij een bewijs van hun overwicht. Overal trekken Hitlers troepen zich terug, zijn levensruimte wordt enger, zijn oorlogswapens verminderen in waarde, zijn bondgenoten aarzelen en het moreel van zijn volk zakt.

Ik weet niet wanneer de zege komen zal, doch men kan ze reeds bemerken, ze is zeker, bijna tastbaar. En elke dag brengt ons betere redenen om te hopen, dat de overwinning nakend is.

En wanneer zij eindelijk zal gekomen zijn, dan zullen wij naar België terugkeren. Wat zullen wij er vinden?

Verarming.

Zoals in 1918 zullen wij er vernielde huizen, in puin gelegde gebouwen, fabrieken, waarvan de werktuigen werden weggenomen, en ledige winkels vinden. Het is moeilijk om van nu af de omvang van deze verarming vast te stellen: die zal in grote mate afhangen van de laatste weken van de oorlog, die in onze provincies nog kan woeden. Het is bepaald noodzakelijk, dat de Belgische overheden te Londen al de nodige maatregelen treffen, opdat deze verwoestingen, met de hulp van onze Geallieerden, spoedig zouden hersteld worden. Ik ben ervan overtuigd, dat zij er zich mede bezighouden en ik weet hoe vlug het oorlogspuin wordt hersteld, wanneer de levenskrachten onaangetast zijn en de wereld in voorspoed leeft.

De wereld nu zal in voorspoed leven, indien de Geallieerden hun vrede weten in te richten, en de voorspoed van België zal hoofdzakelijk afhangen van de geest zijner inwoners.

Zelfs op materieel gebied hangt alles af van het moreel, dat zij zullen bewaard hebben. Zij hebben veel geleden door de honger en door de verdrukking. Ditmaal werden zij nog erger behandeld dan tijdens Wereldoorlog I. Doch verre van zich te laten verslaan door de wreedheid van den overwinnaar, hebben zij weerstand geboden met een moed en een behendigheid, die ongetwijfeld meer dan wat ook, zullen bijgedragen hebben tot de redding van het land en die zijn betere toekomst zullen voorbereid hebben.

Het verzet van ons volk.

Ik zal er niet toe overgaan, hier al de vormen van het Belgisch verzet te beschrijven. Wat mij op dit ogenblik vooral belang inboezemt is de geest, die er tot uiting komt.

Laten wij het geval nemen van de fabrieken, waar de werklieden niet kunnen vermijden voor den vijand te werken. De arbeiders nemen er dikwijls hun toevlucht tot de staking, of tot heftige betogingen om uiting te geven aan hun verontwaardiging. Doch wanneer de omstandigheden zulks niet toelaten, verwekken zij een stelselmatige, geregelde en bestendige vermindering van de bedrijvigheid, die in vele gevallen op den duur opvallend wordt. Heeft men er voldoende aan gedacht, wat een geduldige, aanhoudende, methodische werking een dergelijke uitslag doet onderstellen, en wat al moed er nodig is om ze voort te zetten in aanwezigheid van een vijand, die noch gerechtelijke bezwaren, noch medelijden kent, en die bij de minste verdenking de personen aanhoudt en mishandelt, waarvan hij hoopt inlichtingen of bekentenissen te verkrijgen.

De sluikpers.

Nemen wij het geval van de sluikpers. Zij heeft bij ons een ontzaglijke uitbreiding genomen.

Men schat het aantal tijdschriften van de weerstand, die nogal regelmatig verschijnen, op ten minste honderd vijftig. Hun maandelijkse gezamenlijke oplage wordt geraamd op ongeveer vijfhonderdduizend exemplaren!

Men bedenke, dat er, om deze bladen te drukken, betrekkelijk aanzienlijke inrichtingen nodig zijn, welke dienen te werken buiten de weet van een bijzonder uitgebreide politie, dat er papier nodig is, dat men zich, eveneens buiten de weet van zeer nauwziende controle-diensten moet aanschaffen.

Men bedenke, dat vijfhonderd duizendmaal per maand een blad van den verkoper naar den koper overgaat en dat er bij elk van deze handelingen 2 mensenlevens in gevaar verkeren. Men denke aan de velerhande hinderpalen, die men in de weg van den bezetter stelt, aan de verraders, die men straft.

Men bedenke, dat bijna iedere dag weerspanningen terechtgesteld worden of bij de vervulling van hun taak sterven.

Men bedenke, dat, terwijl het aantal slachtoffers toeneemt, de weerstand niet verzwakt, maar krachtdadiger wordt. Waarlijk, iets heel groots is over ons land gekomen!

Ons volk is vreedzaam van aard en het heeft een vrolijk humeur. Het houdt van een gemakkelijk leven en het neemt graag, zoals men zegt, het bestaan langs de goede kant. Een oppervlakkige toeschouwer zou kunnen geloven, dat, aangezien ons volk te zeer aan zijn stoffelijk welzijn gehecht is, het maar slecht de beproevingen van een ontzaglijke crisis zou doorstaan.

Het leger van het offer.

En nu ziet men, dat de huidige ervaring niet moet onderdoen voor deze van 1914—1918. De genieters van het leven hebben bewezen, dat zij ook weten te sterven, en, dat indien zij aan hun gemak, aan hun vrolijke kennissen houden, zij toch nog meer van hun vrijheid houden. Zij waren vrijmoedige lachers. Zij lachen nog, maar nu zoals Uylenspiegel, onder de neus van den verdrukker.

Overal in bezet Europa heeft men legioenen helden zien opstaan. Onze Belgen hebben hun keurplaats in dit leger van het offer ingenomen.

Het was van belang op het feit te wijzen: de weerstand van België en van Europa helpt op merkwaardige en doelmatige wijze mede aan de gemeenschappelijke zegepraal der Geallieerden. Hij geeft rechten op deze zegepraal aan degenen, die de soldaten van de vrijheid geworden zijn.

En de geest, die door de weerstand werd geschapen, zal, zelfs nadat de vrede hersteld is, belangrijke gevolgen hebben. Zij die zo stoutmoedig hun leven voor een hoog ideaal veil hadden, zullen in de vrede een régime willen, dat hunner waardig is.

Wij ontvingen.

Militair- en Politie-tijdschrift, Aug./Sept./Oct. 1943. Wat een gesukkel met de drukkerijen vanwege al het bureaucratische overheidsdrukwerk. Op 28 Januari ontvingen wij het Augustusnummer van verleden jaar, met als openingsstuk de Dagorder van Van Asbeck ter gelegenheid van Koninginnedag 1943.

Uit een radiorede van Mr. K. P. van Westen wordt iets over 'hoe wij Europa zullen terugvinden' verhaald, hetgeen nog wel eens te optimistisch kon zijn.

Theophilus van Erp behandelt het Voorlopig Arrest uit het Militair Recht: A. van de Berg schrijft „Uit de tijd der baanbrekers", Wijlen Sergeant Majoor Jan P. Gouw wordt herdacht: Ebel L. Vlenema's 25-jarig officiersjubileum wordt herdacht en omdat het blad al zo lang ter perse is kon vermoedelijk niet meer veranderd worden, dat de Kapitein al sedert maanden en maanden Majoor is. Willem F. M. Lampe geeft een interessant stuk over de Jeugdcriminaliteit op Curaçao, S. Dirkmaat beantwoordt de vraag of voorbedachte raad in de zaken Wedervoort aanwezig was; M. P. Gorsira schrijft over de strafrechtelijke sanctionering van de alimentatieplicht, en naast andere stukjes en vaste mededelingen, hoopt ten slotte de redactie dat de overmacht, waartegen noch zij noch de drukker opgewassen zijn, bij het volgend nummer niet aanwezig zal zijn. Wel jammer is, dat dit volgende nummer nu al...... 3 maanden over tijd is.

„HET ZWARTE BEEN".
Roman van Henri Gheon.

In de maand November van het jaar 1939 sloot Henri Gheon een roman af met de zonderlinge titel: „Het zwarte been". Frankrijk was reeds in de oorlog en Gheon kon dus verwachten, dat er geen tijd zou zijn om toneel te spelen; wel, hij schreef dus maar een roman, waarvan echter de hoofdstukjes lijken op eenzovele bedrijven van een toneelstuk.

De verantwoording van het boek komt pas in het laatste hoofdstuk, waaruit dus blijkt, dat hij dit slechts op het eind wil bekend maken. Wij zullen het dan ook maar niet verklappen. Het is weer fantasie rondom geddelijke en menselijke dingen en dat met een speelsheid alsof alles zo natuurlijk mogelijk is.

Ieder kent Gheon, hetzij van Genesius, hetzij van den heilige onder de trap, of de gehangene, die weer werd afgeknoopt.

Er is in deze roman geen rekening gehouden met allerlei dwaze rastheoriëen en het zal heus niet de bedoeling zijn geweest van Gheon om iemand ook maar te kwetsen, ofschoon hij — Gheon was zeker nooit in de tropen — toch wel doet.

Het boek is uitgekomen in de Flammarion-herdrukken in Noord-Amerika. Allen die ooit van Gheon hebben gehouden, lezen dit boek eens. (Kijkt uit naar de prijs, immers prijsopdrijving is ook hier mogelijk; er is nog geen publicatieblad verschenen over de prijzen van de boeken.)

Het boek is echt Frans uitgegeven, dun en slordig. Er zijn bladzijden bij, waar de inkt niet goed opkwam, doch dit alles doet er niet toe: gij zult genieten.

Zijn fantasie kan iets niet tot geschiedenis maken, en toch zijn fantasie is zo psychologisch sterk, dat het geen onzin wordt, ja het vreemde is, men gaat geloven, dat het zo moet gebeurd zijn.

Er wordt natuurlijk gespot. Zie maar naar de laatste regel, doch dit maakt het aantrekkelijk en verzuurt het boek niet. Zo de roman ware geschreven als een toneelstuk, zou het eigenlijk een tragedie moeten zijn, die echter als een blijspel uitviel.